

DONAȚIILE DE CARTE ÎN FONDURILE DE MEMORIE LOCALĂ ALE BIBLIOTECILOR PUBLICE. STUDIU DE CAZ: DONAȚIA INGINERULUI NICOLAE P. LEONĂCHESCU

CRISTINA BACIU

Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș

bcm19701@yahoo.com

Abstract: Donations represent an important contribution to the development of cultural and scientific heritage, as well as to the preservation of the local and national cultural memory. The local fund is a unique, original fund, characteristic of every county or municipal public library. The local memory funds and the special collections have precious documents resulting from donations (incunabula, old Romanian and foreign books, ex-libris, autographed books) from great Romanian personalities, who chose to donate their personal libraries to the community they come from.

The document collections of the “Dinicu Golescu” Argeș County Library have increased through the purchase of books and through donations, these having a large weight in the fund development, many documents being of a great value, with particular importance for the local memory.

A donation to the heritage fund of the “Dinicu Golescu” Argeș County Library is the donation of a remarkable engineer from Argeș county, professor Nicolae P. Leonăchescu.

Keywords: public libraries, book donations, local cultural memory, cultural heritage, local and national personalities.

Donațiile personalităților locale, conservate de bibliotecile publice, constituie o componentă a istoriei culturale românești, bibliotecile personale reflectând stadiul evoluției culturii și civilizației unei comunități. Cărturari români importanți din toate zonele țării au dăruit cu generozitate bibliotecilor publice colecții valoroase de documente, alcătuite din incunabule, cărți vechi și rare, corespondență, manuscrise, lucrări cu dedicații și autografe. În

comunitățile locale, biblioteca publică este păstrătoarea memoriei colective. *IFLA* și *UNESCO* recunosc și sprijină rolul bibliotecilor publice de memorie a comunității locale.¹ Bibliotecile publice reflectă identitatea comunității pe care o deservește, pentru că identifică documente relevante ale comunității locale care exprimă patrimoniul său în formă documentară, gestionează donații ale personalităților locale, organizează activități și

1 “Manifestul UNESCO pentru biblioteci publice”, accesat la 13 februarie, 2021,

http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/Manifestul_UNESCO_pentru_bibliotecile_publice.pdf.

evenimente de valorificare a moștenirii culturale locale.²

Fondul de memorie locală este unic și original, definind cel mai bine, din punct de vedere social, istoric și cultural, o comunitate.³ Donațiile au constituit de-a lungul timpului surse de îmbogățire și de completare a colecțiilor, contribuind la conservarea patrimoniului documentar al fiecărei comunități.

Donația inginerului Nicolae P. Leonăchescu în colecțiile Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș

O donație pe care o regăsim în fondul de memorie locală al Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș este cea a prof. univ. dr. inginer Nicolae P. Leonăchescu (9 iulie 1934 - 4 august 2019), născut în frumosul sat de munte Stroești din județul Argeș.⁴

Nicolae P. Leonăchescu a fost profesor la Universitatea Tehnică de Construcții din București și vicepreședinte al Comisiei de Inventică a Academiei Române în perioada 1988-1991. A fost inginer constructor, doctor în științe tehnice, profesor universitar, cercetător, parlamentar, dar binecunoscut și pentru generozitatea de a dona pentru comunitate.⁵

În anul 1957, a absolvit Facultatea de Instalații și Utilaj a Institutului de Construcții din București, iar în anul 1968, a susținut teza de doctorat, la Institutul Politehnic din București, ulterior publicată cu titlul *Transferul căldurii între construcții și sol* (2 volume, 1981). La 27

iulie 1972 a înființat *Societatea Cultural-Științifică Stroești-Argeș*, al cărei președinte a fost până în 1992. A fost fondator și vicepreședinte al Societății Cultural-Științifice *Getica* (din 1990), al Fundației Cultural-Științifice *Mihai Viteazul-Călugăreni* (din 1993) și al Uniunii Culturale *Viața Românească*, Filiala București. În data de 5 martie 1990, a înființat *Societatea Română a Termotehnicienilor*, fiind președinte până în anul 1998.⁶

Prof. univ. dr. inginer Nicolae P. Leonăchescu se remarcă în cariera sa strălucită prin câteva merite unice deosebite: a creat o metodă originală de calcul pentru determinarea fluxurilor termice care străbat solul în vecinătatea construcțiilor (*metoda Leonăchescu*), a creat un model, care astăzi poartă numele celor doi creatori - *modelul Schmidt-Leonăchescu* pentru introducerea noțiunii de entalpie în termodinamica tehnică. A propus concepte noi: câmpul termic universal, vârtejul termic, perturbări termice locale, fluxul termic local/liniar, fenomenul de penumbră în transferul căldurii.⁷

A scris numeroase cărți, studii, articole, eseuri și reportaje de călătorie, publicând atât sub numele său, cât și cu pseudonimul Nicolae Năndrașu sau N. Leonăchescu-Năndrașu.

Ca recunoaștere a valorii creației sale științifice și a meritelor carierei universitare, profesorului argeșean i s-au decernat numeroase premii și distincții, câteva dintre acestea fiind: *Premiul Dimitrie Leonida* (1996),

2 Bertrand Calenge, *Politicile de achiziție. Constituirea unei colecții într-o bibliotecă* (București: Editura Biblioteca Bucureștilor, 1999), 178.

3 Ibid.

4 Marian Stoica, Margareta M. Onofrei, *Dicționar biobibliografic: scriitori, publiciști, folcloriști ai Argeșului (de la Neagoe Basarab până azi)* (Pitești: Argeș Press, 2010), 144.

5 Ibid.

6 Ibid.

7 *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, Vol. III (Pitești: Biblioteca Județeană Dinicu Golescu Argeș, 2010), 14, <https://www.bjarges.ro/biblioteca/profesional/proiecte/enciclopedia-argesului-si-muscelului/>.

Premiul Special al Societății Române a Termotehnicienilor (1999), *Doctor Honoris Causa* al Universității din Craiova (2004).⁸

Dintre lucrările dedicate vieții și operei profesorului și cercetătorului argeșean N. Leonăchescu, pe care le deține Biblioteca Județeană „Dinicu Golescu” Argeș amintim: Constantin Fulgeanu, *Oameni de seamă ai Argeșului: Nicolae Leonăchescu* (Pitești, Societatea Culturală Junimea a Liceului Nicolae Bălcescu Pitești, 1992); Dana Stana, Ilean Bălan, *Nicolae P. Leonăchescu: 75. Biobibliografie* (Chișinău, Editura Tehnica-Info, 2009). De asemenea, informații cu privire la activitatea sa pot fi regăsite în enciclopedii și dicționare ale personalităților argeșene: *Cetățenii de onoare ai Județului Argeș 2007-2012: dicționar de personalități* (Geamăna, Editura Tiparg, 2013); Marian Stoica, Margareta Onofrei, *Dicționar biobibliografic: Scriitori, Publiciști, Folcloriști ai Argeșului* (Pitești, Editura Argeș-Press, 2010); *Fiii Argeșului*, volumul 1, (Pitești, Editura Pământul, 2008).

La secția *Colecții Speciale* se află lucrările renumitului profesor argeșean, cu dedicații și autograf, dar și manuscrisele acestuia dăruite Bibliotecii Județene „Dinicu Golescu” Argeș:

Stroești - Argeș: documente și mărturii, de Nicolae P. Leonăchescu (Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1981), cu autograful autorului;

Constantin Beldie văzut din alt secol: manuscris (București, [s.n.], 2011), 800 p.;

Studenti români în Franța: manuscris (București, [s.n.], 2011);

Dare de seamă 1972-1992, de Nicolae P. Leonăchescu (Stroești, Societatea cultural științifică Stroești-Argeș, 1992), 636 p.;

[Articole]: *publicate în ziarul "Politica"* (foi volante), de Nicolae Leonăchescu (1999), cu

autograful autorului; *Mirajul legendelor*, de Nicolae Leonăchescu (1983).

Cartea *Bătălia pentru sistemul metric*, de N. P. Leonăchescu (București, Editura Ion Creangă, 1986), dăruită cu dedicație de către autor profesorului Petre Popa, deține autograful ambelor personalități argeșene: "... Prof. dr. Petre Popa, remarcabil om de cultură și mare patriot care a știut să încurajeze acțiunile stroeștenilor, prețuirea autorului, N. Leonăchescu, 29 iunie 1986". Lucrarea deține cele două ștampile *Fondul de carte Petre Popa și Donație către Biblioteca Județeană Argeș*.

În anul 2010, respectiv 2011 autorul Nicolae P. Leonăchescu a donat din opera proprie lucrările *Inginerul Alexandru C. Beldie* (2010) și *Constantin Beldie văzut din alt secol* (2011), ambele apărute la editura Agir din București.

Autograful autorului și dedicația sa le regăsim pe lucrarea *Stroești-Argeș. Documente și mărturii, vol.1: 1520-1933* (București, Litera, 1971), cu ștampila *Societății Cultural-Științifice Stroești-Argeș*: "Bibliotecii municipale Pitești, înalt for de cultură, sprijinul și respectul unui stroeștean, N. Leonăchescu, 17 dec. 1972". O altă dedicație se află pe pagina de titlu a lucrării *Stroești-Argeș. Documente și mărturii* (Craiova, Scrisul Românesc, 1981), din partea autorului către filologul și folcloristul argeșean Ion Cruceană: "Domnului Ion Cruceană - un intelectual de elită - pentru sacrificiul său pus în slujba civilizației românești, omagiul autorului și prețuirea stroeștenilor, Leonăchescu, 30 dec. 1981". Lucrarea are ștampila *Societății Cultural - Științifice Stroești - Argeș*. Alte două dedicații se îndreaptă către prietenul său, profesorul Ion Nania. Pe volumul *Promoția de aur 1952* (Pitești, Liceul Nicolae Bălcescu, 1997), semnat de către autor cu pseudonimul Nicolae Năndrașu,

⁸ Stoica & Onofrei, *Dicționar biobibliografic*, 200.

regăsim dedicația: “Prietenului prof. Ion Nania, una din marile minți ale Argeșului, valoros om de știință, cu toată prietenia autorului, Leonăchescu, 20 nov. 1997”. Iar pe lucrarea *Stroești - Argeș. Documente și mărturii* (1981), semnat ca autor N. Leonăchescu-Năndrașu, scrie următoarea dedicație: “Profesorului Ion Nania, o mare conștiință, cu prețuirea care se cuvine marilor români, Leonăchescu, 25 iulie 1982”. Cărțile fac parte din *Fondul Ion Nania* din cadrul *Colecțiilor Speciale* și au ex-libris-ul acestuia.

Concluzii

Fondul local specific fiecărei biblioteci publice (județene sau municipale) reprezintă memoria scrisă despre colectivitatea locală, biblioteca fiind depozitară a documentelor realizate de către locuitorii comunității respective, fond esențial pentru identitatea unei biblioteci publice, respectiv pentru identitatea localității însăși.⁹

Bibliotecile publice își exercită rolul patrimonial prin atribuțiile pe care și le asumă de preservare a documentelor care constituie memoria comunității, adică a documentelor de interes pentru comunitatea locală, documentele care au ca autori membri ai comunității, documente care conțin informații despre comunitatea respectivă sau au valoare istorică și culturală.¹⁰

Tezaurul cultural conservat de bibliotecile publice, îmbogățit pe calea donației de marile personalități locale și naționale a acumulat de-a lungul timpului cărți importante din punct de vedere al rarității, al vechimii, al valorii artistice deosebite, exemplare unice cu dedicații, autografe, însemnări, ex-librisuri, documente originale (manuscrite, scrisori, fotografii), oferind informații inedite și date prețioase de istorie locală, sporind astfel prestigiul și valoarea colecțiilor.

⁹ Calenge, *Politicile de achiziție*, 178.

¹⁰ Ibid.

